

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Barbora Čajková

Historie středního školství ve Dvoře Králové nad Labem v kontextu
historického vývoje města

Olomouc 2017

vedoucí práce: PhDr. Pavel Kopeček, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně, s použitím uvedených zdrojů a literatury.

V Olomouci dne 13. 04. 2017

.....

Barbora Čajková

Poděkování

Děkuji vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Pavlu Kopečkovi, PhD., za odborné vedení mé bakalářské práce, pracovníkům městské knihovny Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem a pracovníkům Státního okresního archivu Trutnov za pomoc při sběru dat.

Obsah

Úvod.....	5
1. Historie města.....	6
2. Střední průmyslová škola textilní ve Dvoře Králové nad Labem	19
3. Obchodní škola ve Dvoře Králové nad Labem	22
4. Gymnázium Dvůr Králové nad Labem	24
4.1. Od založení po první světovou válku	24
4.2. První světová válka	25
4.3. Změny v učitelském sboru	26
4.4. Meziválečné období	26
4.5. Druhá světová válka	28
4.6. Gymnázium v letech poválečných až do roku 1990.....	29
4.7. Polistopadové období	31
5. Využití práce v edukačním procesu	33
5.1. Metodický list.....	34
Závěr	35
Seznam použité literatury a pramenů	36
Seznam příloh.....	38
Přílohy	39
Anotace	43

Úvod

Ve své bakalářské práci se věnuji historii města Dvora Králové nad Labem a historii středního školství v témže městě. Dvůr Králové nad Labem leží v severovýchodních Čechách. První písemná zmínka o Dvoru Králové nám je známa již z počátku třináctého století. Téma mé bakalářské práce jsem si vybírala s ohledem mých vazeb k tomuto místu. Ve Dvoře Králové nad Labem jsem vystudovala šestileté gymnázium. Právě gymnáziu ve Dvoře Králové věnuji podstatnou část mé práce, jakož i historii města samotného.

Cílem mé bakalářské práce je podat ucelený přehled dějin města a historie tří středních škol, které ve Dvoře Králové nad Labem působily. Práce je rozdělena do čtyř kapitol, přičemž poslední se ještě dělí na sedm podkapitol. První kapitola popisuje historii města. Druhá kapitola se věnuje Odborné škole tkalcovské později Střední průmyslové škola textilní ve Dvoře Králové nad Labem. Třetí kapitola se týká Veřejné obchodní školy pro jinochy, později obchodní školy, Obchodní akademie, Vyšší hospodářské školy, SOU obchodní ve Dvoře králové nad Labem. Tyto dvě instituce se v roce 2006 sloučily v jednu samostatnou školu, která pod názvem Střední škola informatiky a služeb funguje dodnes. Ve čtvrté kapitole se zaměřím na gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem. Zde podrobněji popíšu historii školy. Posledním bodem mé práce bude její praktická část. V té vypracuji plán exkurze pro výše zmíněné školy a také pracovní listy, které je blíže seznámí s historií jejich škol.

Práce je obohacena o dobové fotografie, které jsou doplněny i současnými fotografiemi školních budov.

Hlavními prameny pro historické bádání mi byly práce věnované dějinám města. Při sepisování historie města jsem využila i vlastivědného časopisu, který ve Dvoře Králové nad Labem vychází více než dvě desetiletí. Velkým přínosem pro mou práci byly i kroniky města Dvora Králové nad Labem, které jsou uloženy ve Státním okresním archivu v Trutnově a některé jsou dostupné na stránkách Městského úřadu Dvora Králové nad Labem. Dále jsem použila pamětní knihu města Dvora Králové nad Labem, která se taktéž nachází ve Státním okresním archivu v Trutnově.

1. Historie města

Vznik Dvora Králové nad Labem je nám i v dnešní době stále neobjasněn. Tato situace je výsledkem historického vývoje tohoto města. Příčinou nedostatku informací jsou častá vojenská tažení a požáry. Důležitým dokumentem pro Dvůr Králové je v list z roku 1270, který pojednává o sporu týkajícího se farního práva mezi faráři z Miletína a Hořic. V tomto zápise svědčil plebán Gotfridus de Curia, kde Curia znamená Chvojno, čímž je myšlen nynější Dvůr Králové.¹ V roce 1316 se objevuje označení německého původu Hof (Dvůr). České pojmenování Dwuor se používá od roku 1421. Toto pojmenování zřejmě souvisí s knížecím dvorcem, jež měl s největší pravděpodobností stát v blízkosti místního kostela.²

Královédvorský byl zpočátku samostatným obvodem, avšak jen do doby než ho Václav II. spojil s Trutnovskem. Toto spojení trvalo až do období husitských válek.³ Po smrti Václava III. a s tím spojeným nástupem Lucemburků na trůn přichází postupný rozvrat celé země. Jedním z hlavních důvodů krize českých zemí byla nechut' Jana Lucemburského posílit ekonomickou a politickou situaci země. Byl také znám pro svá častá vojenská tažení, která byla samozřejmě velice finančně náročná. Dvůr byl často zastavován a střídání pánů mu nesvědčilo. Město sužovaly také požáry, které situaci ještě zhoršovaly. Roku 1345 nastupuje na trůn Karel IV., s nímž je spjat rozkvět ekonomiky českých zemí.⁴ Od roku 1392 město spadá pod vládu krále Václava IV. a stává se tak městem královským. Zanedlouho poté připisuje král Trutnovsko spolu s Dvorem své manželce Žofii Bavorské. Od této doby patří město Dvůr mezi královská města a získává nové pojmenování Dvůr Králové.⁵

Roku 1425 umírá královna Žofie a obyvatelé Dvora vytvářejí listinu, talzvané falsum, které se datuje až do roku 1368. Jde o privilegium, podle kterého Dvorští nemají být zastavováni českými králi či královnami. V patnáctém století zmítaly českými zeměmi husitské války, čímž bylo postiženo i město Dvůr.⁶ Jan Žižka spolu se svým Pražským svazem

---

¹ *Dvůr Králové nad labem*. Dvůr Králové nad Labem: Městský úřad, 2001. s. 1

² Historie města. In: *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, c2000-2016 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/cs/mesto/historie-mesta-1/>

³ MAŤÁTKO, Jaroslav. *Historie města Dvora Králové nad Labem v sebraných písemnostech*. Dvůr Králové nad Labem: s. n., 2002.

⁴ *Dvůr Králové nad labem*. Dvůr Králové nad Labem: Městský úřad, 2001. s. 1

⁵ MAŤÁTKO, Jaroslav. *Historie města Dvora Králové nad Labem v sebraných písemnostech*. Dvůr Králové nad Labem: s. n., 2002.

⁶ *Dvůr Králové nad labem*. Dvůr Králové nad Labem: Městský úřad, 2001. s. 2

dobyl roku 1421 Dvůr Králové a nedlouho na to se obyvatelé Dvora k husitům také přidali.⁷ V roce 1436 byl jako zástupce obyvatel města vyslán rychtář Řehoř do Jihlavy, kde si na znamení věrnosti podal ruku s králem Zikmundem.⁸ Rok na to se v českých zemích opět obnovil statut věnného města a Dvůr připadl do správy královně Barboře Celské, manželce Zikmunda Lucemburského. Tento stav trval až do královniny smrti roku 1451.⁹

V letech 1451 až 1458 byl Dvůr Králové ve správě královské komory. Poté město připadlo královně Johaně z Rožmitálu až do její smrti roku 1475, kdy ho na dlouhou dobu (až do roku 1522) spravovala opět královská komora. Toto období také pro Dvůr znamenalo fázi rozvoje. Příkladem můžeme uvést fungování městských lázní či chudobince. Vznikaly také první spolky a nechyběly zde ani cechy. Další královnou, která město obdržela, byla Marie Habsburská.¹⁰ Ta ale město nespravovala do své smrti, jak to bylo zvykem, nýbrž svá města prodala nové královně Anně Jagellonské. Tento stav trval až do její smrti roku 1547.¹¹ Stejného roku se Dvorští postavili na protest proti císaři Ferdinandovi I., což pro město znamenalo ztrátu privilegií a statků.¹²

Druhá polovina 16. století už neznamovala pro město takové období rozvoje. Další královnou, která vlastnila město, byla Marie Španělská. To opět postihl požár a sužovaly jej různé nemoci, například epidemie moru roku 1582. Světlou výjimkou v tomto období bylo znovupostavení radnice v severním rohu náměstí.¹³ Marie měla město v držení až do své smrti roku 1614, kdy jej převzal král Rudolf II. a poté královna Anna Tyrolská.¹⁴ V době stavovského povstání vyslal Dvůr své muže do boje proti Habsburkům a poskytoval odboji finanční podporu.¹⁵

---

⁷ VITÁK, Antonín Konstantin. *Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem*. Brno: GARN, 2013, s. 25

⁸ MAŤÁTKO, Jaroslav. *Historie města Dvora Králové nad Labem v sebraných písemnostech*. Dvůr Králové nad Labem: s. n, 2002.

⁹ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 11

¹⁰ tamtéž

¹¹ VITÁK, Antonín Konstantin. *Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem*. Brno: GARN, 2013, s. 41

¹² TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 12

¹³ tamtéž

¹⁴ VITÁK, Antonín Konstantin. *Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem*. Brno: GARN, 2013, s. 47

¹⁵ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 12

V letech 1620 až 1655 náleželo město královně Eleonoře Mantovské (Gonzagová). Město bylo v této době i postiženo následky třicetileté války a sužovaly ho časté vojenské útoky (např. opakované vpády švédských vojáků), drancování, kontribuce, čímž už takto zpustošené město stále více chudlo. Zajímavým a zároveň tragickým faktem je záznam z berní ruly roku 1654, kde se dozvídáme, že polovina domů byla v rozbořeném stavu a většina obyvatelstva se živila zemědělstvím. Dvůr se z této tíživé situace dostával několik let, a ještě více tomu přitížil spor města se šosovními vsi. Šlo o navýšení poddanských povinností, což u těchto vesnic vyvolalo odpor. Vše bylo zakončeno písemným smírem.¹⁶

Od roku 1655 měla město v držení královna Eleonora Magdalena Mantovská a to až do své smrti roku 1686, kdy ho převzala královna Eleonora Falcká. Po její smrti roku 1720 připadlo Alžbětě Kristýně Brunšvické, která jej měla v držení také do své smrti roku 1750.¹⁷

V první polovině osmnáctého století proběhla ve Dvoře výstavba několika důležitých budov. Můžeme zde zmínit některé z nich, například Kohoutův dvůr, který dnes slouží jako sídlo Městského muzea, kapli svatého Jana Nepomuckého, mariánské sousoší, novou budovou děkanství. Druhá polovina osmnáctého století znamenala pro Dvůr období válek a naproti tomu i éru rozvoje. Na trůn dosedla císařovna Marie Terezie, která spravovala i město Dvůr v letech 1740 až 1780. I přes potýkání se s válečnými útrapami (válka o rakouské dědictví a sedmiletá válka) procházelo město rozvojem. Tento fakt nám potvrzuje výstavba nové školní budovy uprostřed náměstí, nahrazení původního dřevěného kostela novou barokní zděnou stavbou a neméně důležitým faktorem byla i narůstající zpracování bavlny a lnu v podobě manufakturní výroby i faktorského systému.¹⁸

Po císařovnině smrti roku 1780 vládl až do roku 1790 její syn císař Josef II. Když po Josefovi dosedl na trůn jeho bratr Leopold II., připadlo město jeho manželce Marii Ludovice Španělské. Její následovnicí byla druhá manželka Františka I. Terezie Neapolská (1792–1807) a dále třetí manželka Marie Ludovika Modenská (1808–1816).¹⁹

---

¹⁶ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 13

¹⁷ VITÁK, Antonín Konstantin. *Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem*. Brno: GARN, 2013. s.51

¹⁸ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 13

¹⁹ VITÁK, Antonín Konstantin. *Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem*. Brno: GARN, 2013, s. 56

Přelom 18. a 19. století je obdobím napoleonských válek, což se dotklo i Dvora Králové. Přesto že se odehrávaly daleko od města, přinesly sem hlad a nemoci. Problémem byl i nedostatek stříbrných a zlatých mincí, což se řešilo vydáváním úvěrových poukázek a papírových peněz takzvaných bankocetlů.²⁰

Památným dnem nejen pro Dvůr Králové je 16. září 1817. Václav Hanka měl v kobce zdejšího kostela objevit takzvaný rukopis Královédvorský. Tento rukopis obsahuje staročeské básně ze 13. století. O pravosti tohoto dokumentu se mnoho let dohadovala řada odborníků, ale dnes se uvádí, že jde o falsifikát.²¹

V první polovině 19. století již nebyly požáry takovou hrozbou, tím spíše město trápily nemoci. Například roku 1832 vypukla ve Dvoře Králové asijská cholera, přesto toto období nemůžeme označovat za nešťastné. Začalo se se stavbou vodovodu, probíhala rozsáhlá výstavba silnic a od května 1836 fungovala ve Dvoře také pošta. Nejen díky těmto faktorům se malé městečko začalo rozrůstat. Mezi lety 1811 a 1843 se počet obyvatel více než zdvojnásobil. To vedlo k výstavbě nové školy. I po kulturní stránce nebylo město pozadu.²² Roku 1861 byl založen pěvecký sbor Záboj a tři roky na to byla i ve Dvoře zřízena tělocvičná jednota Sokol. Roku 1874 byl ve městě slavnostně otevřen Hankův dům, ve kterém vystupoval ochotnický spolek Hanka.²³

V druhé polovině 19. století nastává období průmyslové revoluce. Z manufakturní výroby se hojně přechází na výrobu strojovou. Významnou událostí, která ovlivnila místní průmysl, byla výstavba železnice na trati Liberec – Pardubice, jež byla dokončena v květnu 1859. Pro Dvůr to byla velká změna. Z převážně zemědělsky orientovaného městečka se stalo průmyslové město. Z podniků, které zde působily můžeme zmínit formy Winternitz a Friedmann, bratři Hawlovi, Julius Bauer a Vilém Schlein, Jindřich Meyer a syn atd.

Rozvoj průmysl byl silně narušen prusko – rakouskou válkou roku 1866. Dne 27.6. 1866 byla svedena bitva u Trutnova, což byla jediná vyhraná bitva rakouské monarchie v severovýchodních Čechách. Krátce na to byl Dvůr obsazen pruskými vojáky. Dvorskí své město opustili dříve, než se tak stalo, ale město touto situací bylo silně zasaženo. Nejen, že byly vykrádány domy a byty, ničeny úřednické písemnosti, ale Dvůr se stal na krátkou dobu

---

²⁰ *Dvůr Králové nad Labem*. Dvůr Králové nad Labem: Městský úřad, 2001. s. 4

²¹ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s 15

²² tamtéž

²³ JANOUŠEK, Pavel: *Dvůr Králové nad Labem*. Praha 2006. s. 15

pruským lazaretem. Na základě mírové smlouvy opustili pruští vojáci město během měsíce září.²⁴

Stále ale byly zakládány nové podniky a v druhé polovině 19. století se rozmohl i potisk látek. Spolu s novými firmami ve Dvoře vznikaly nové spolky, mezi nejznámější patřil například pěvecký spolek Záboj, divadelní spolek Hanka, Tělovýchovná jednota Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Slavoj atd. Vedle českých spolků vznikaly i německé, např. Könighofer deutscher Schulkreisverein (Královédvorský německý školní krejcarový spolek), Deutscher Turnverein (Německý tělocvičný spolek) atd. Rozvoj města pochopitelně ovlivnil i nárůst počtu obyvatel, během třiceti let se jeho počet navýšil o osm tisíc. S tím vzniká problém u otázky školství. Musely být zřízeny nové školy nižšího i vyššího stupně.²⁵

Devadesátá léta 19. století jsou ještě spjata s národnostní otázkou. V Čechách narůstala nevraživost mezi Čechy a Němci. Dvůr bylo české město s německou menšinou. Němci ale už v té době chtěli vytvořit samostatné německé území v pohraničí, kde byla převážná většina vesnic německých. Zpočátku byly vyvolávány menší potyčky, které vyvrcholily v tzv. Bartolomějskou noc dne 23. srpna 1885.²⁶ Němci slavili v Koppově hotelu otevření nové tělocvičny. Již při této slavnosti proběhla malá potyčka s českým obyvatelstvem před hotelem. Němci spolu s hlavním pořadatelem Leopoldem Mandlem, po naléhání hejtmána, opustili hotel. I přes důslednou ochranu došlo za městem ke komplikaci. Když ochranný doprovod opustil vozy s účastníky, objevili se Češi a došlo k druhé a o dost větší potyčce. Tento incident měl za následek zatčení spousty osob a několik z nich bylo odsouzeno k trestu od několika týdnů až po osmnáct měsíců žaláře.²⁷

Průmysl se rozvíjel i nadále, avšak rozmach firem odhalil i negativní stránku. Dělníci začali být nespokojeni s pracovními podmínkami a vyvolali několik stávek. Dalším problémem byly časté povodně způsobené táním sněhu v Krkonoších, kde pramení řekla Labe. Tuto situaci alespoň částečně vyřešila stavba přehrady v Bílé Třemešné. Pokračoval i národnostní konflikt. Probíhaly protiněmecké demonstrace, které vyvrcholily i v útoky

---

²⁴ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 16

²⁵ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 19-22

²⁶ JANOUŠEK, Pavel: Dvůr Králové nad Labem. Praha 2006. s. 16

²⁷ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 22

na různé budovy. Na počátku 20. století byl Dvůr Králové centrem textilního průmyslu v českých zemích. Byl dokonce označován za český Manchester.²⁸

Tím, co asi nejvíce ovlivnilo nejen průmysl, byla první světová válka. Měnila se výroba ve většině firem. Hlavní surovinou pro textilky bylo teď kopřivové vlákno, které se používalo pro vojenské účely. V zámečnických dílnách se vyráběly granáty, byly rušeny mnohé smlouvy na prodej zboží, mnoho dělníků bylo odváděno na fronty. Ve Dvoře byli ubytováni ranění vojáci, byly zavedeny potravinové lístky, byla vytvořena obecní válečná kuchyně, mnoho spolků zaniklo. To je jen něco malý výběr z toho, jak první světová válka ovlivnila obyčejný život ve městě. Vyžádala si 130 obětí, které pocházely ze Dvora Králové nad Labem a dalších 50 lidí zůstalo nezvěstných. Když se do Dvora dostala zpráva a o uzavření míru dne 28. října 1918, šířila se po městě neuvěřitelnou rychlostí. V odpoledních hodinách se město dozvědělo i o vzniku Československého státu a slavilo až do druhého dne.

Dne 29. října oslavy pokračovaly. Lidé pálili rakouské prapory, ničili busty císařů Františka Josefa a Karla, odstraňovali německé nápisy z budov a vyvěšovali prapory v národních barvách. Mezitím proběhlo zasedání zastupitelstva, které bylo seznámeno s novým zákonem vydaným Národním výborem v Praze 28. října 1918. Po zakončení schůze se konalo setkání občanů. Krátce k nim promluvil starosta a zastupitelé některých stran. Odpoledne se konal průvod městem a večer ještě jeden lampiónový průvod. Den na to byla uspořádána první schůze okresního národního výboru. Dne 13. listopadu byla přijata nová ústava. 15. června. 1919 se konaly první volby do obecního zastupitelstva v Československu.

Po zřízení samostatného Československého státu se zvedla vlna nevole u německého obyvatelstva, a to zvláště v některých obcích na Královédvorsku, které se staly součástí tzv. Deutschböhmen, což byla Československem neuznávaná, nově vzniklá německá provincie. Zanikla krátce po svém vzniku. Královédvorští Němci se k této provincii chtěli připojit. Z tohoto důvodu vznikla Národní obrana, která měla takovému smýšlení zabránit. Ostatní obce byly vojensky obsazeny a stráže zde udržovaly pořádek.

Důsledkem války byla i krize v průmyslu a zemědělství. Projevovala se nedostatkem surovin, čímž se snižovala výroba. Zároveň s tím textilní firmy rapidně snížily prodej v zahraničí. Dále selhávala doprava, rostla inflace měny, a neméně závažným byl nedostatek

---

²⁸ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 22

bytů, šatstva a potravin. Snahou o vyřešení této situace měl být tzv. program nouzových prací. Město zadávalo různé pracovní nabídky, které financovalo. Bohužel nedlouho po vyhlášení tohoto programu začaly docházet peníze a některé výdaje musely být omezeny.²⁹

I přesto, že průmysl byl v Československu od roku 1924 na vzestupu, dvorské továrny se stále potýkaly s problémy. Ale i přes veškeré potíže vzrůstal význam dvorského průmyslu. To můžeme vidět na situaci z roku 1929, kdy třetina výroby potištěných tkanin pocházela ze Dvora Králové. Ty se vyvážely do mnoha zemí. Období let 1924–1929 znamenalo pro město několik změn a významných událostí. Byl zvolen nový starosta MUDr. Václav Měšťák, byly budovány nové kanalizace, vodovody a komunikace. Nedostatek domů a bytů řešila výstavba zaměstnaneckých domků, které nechaly vystavět například firmy Sochor, Gustav Deutsch, A. Klazar atd. Byl vystaven pomník prezidenta T. G. Masaryka a památník A. Rašina. Vystoupila zde i Emma Destinnová, město navštívila dcera prezidenta Alice Masaryková a později i dokonce sám prezident.

Na průmyslu ve Dvoře Králové se podepsala i světová hospodářská krize. Ta vypukla na podzim 1929, z důvodu krachu na newyorské burze. Do Československa dorazila sice později, ale i tak zde napáchala škody.³⁰ Začala narůstat nezaměstnanost, a proto se pořádaly sbírky pro nezaměstnané. Byly jim poskytovány tzv. žebračky, potraviny, topivo, šatstvo a obuv. Docházelo k obecným nepokojům a stávkám. Při volbách do obecního zastupitelstva ztratila důvěru strana národních socialistů a jejich voliče získali komunisté. Nakonec se tyto dvě strany spojily při volbě starosty, jímž byl znovu zvolen Jaroslav Bilina.³¹

Až do zmíněné hospodářské krize se českoněmecké vztahy lepšíly. Nezaměstnanost v německých oblastech během krize byla větší než jinde. Vše změnil hitlerovský převrat. V Německu začala stoupat výroba a klesat nezaměstnanost. Na Královédvorskú žila více jak třetina Němců. Většina z nich žila v severních obcích regionu. Jako jeden z prvních střetů můžeme zmínit leden 1933, kdy němečtí lyžaři měli na svých sportovních oděvech připnuté hákové kříže. Pro ochranu a hájení zájmů Čechů zde působila Národní jednota severočeská. Národnostní konflikty neutuchaly a například v obci Kocléřov byli čeští obyvatelé obviňováni z velezrady, když své děti posílali do české školy. Neustále sílil vliv Henleinovy strany. V roce

---

²⁹ TOMKOVÁ, Eva – JIŘÍČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 23-25

³⁰ TOMKOVÁ, Eva – JIŘÍČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 28-29

³¹ JANOUŠEK, Pavel: Dvůr Králové nad Labem. Praha 2006. s. 18

1937 se měly konat obecní volby, avšak všechny byly odloženy na další rok. V některých obcích se po usnesení, že se zachová původní stav, nekonalý vůbec. Bohužel tyto volby nebyly nakonec statisticky zpracovány. I přes všechny tyto nepokoje se v kraji konalo mnoho významných akcí. Můžeme zmínit například – krajinský sjezd hasičských žup, zahradnicko-ovocnářská výstava, otevření Tyršova koupaliště, „textilní a krajinská výstava“ atd.³²

Po překonání hospodářské krize nastal opět nárůst firem a s tím docházelo ke snižování nezaměstnanosti. Velkou tradici na Královédvorskú mělo perlařství. To si drželo svou pozici do doby, než k nám začali své výrobky levněji dovážet Japonci. Aby lidé nestrádali, byla zde založena firma na skleněné vánoční ozdoby. Ta zde funguje až do dnešní doby. Převládající postavení zde ale stále měl textilní průmysl. Po první světové válce však mnohé firmy měnily své majitele. Například přádelnu Juliuse Löwenbacha koupil Jan Hroch, majitel úpravny a mandlu v Ratibořicích, společnost Antonín Klazar převzal průmyslník Petr Šlechta, přádelna Otty Weise byla po jeho smrti přeměněna na rodinou firmu. Firma Josef Sochor v roce 1915 pozastavila svou výrobu, a to až do roku 1919. Po smrti majitele převzali firmu jeho synové. V okolních obcích také fungovalo nemálo textilních továren. Můžeme uvést některé z nich – Akciová společnost pro textilní průmysl v Kocleřově, mechanická tkalcovna v Horní Brusnici či přádelna juty Josefa Etricha v Žirči.

Po první světové válce se opět mohl rozvíjet spolkový život. Ve sportovním klubu přibýly k fotbalovému, tenisovému a lyžařskému oddílu, ještě odbor atletický, cyklistický, ženské házené, hokejový, boxerský, jezdecký a další. Díky tomuto rozšíření byl na Hrubých Lukách postaven stadion. Další cvičiště koupil Sokol, a to pod Hankovým domem, kde si zároveň postavili tělocvičnu. V kulturní oblasti můžeme zmínit spolky Hanka a Havlíček, které vystupovaly nejen na jevišti v Hankově domě, ale i v různých restauracích. Dalším aktivním spolkem byl pěvecký sbor Zábój. Nově vzniklou organizací byla Československá obec legionářská, která se zrodila z jednotlivých legionářských organizací. Dalším významným poválečným spolkem byl Junák. První skautský oddíl ve Dvoře Králové vznikl roku 1920. První klubovny tvořily jen místnosti ve sklepech, kůlnách, šatnách apod. Toto provizorní řešení nemohlo trvat dlouho. Proto se roku 1926 starší skauti rozhodli postavit si svou vlastní klubovnu. Další otázkou, kterou se město zabývalo, bylo umístění knihovny. Do nynějška sídlila v zasedací síni Hankova domu. Po vydání zákona „O veřejných

---

³² TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 30

knihovnách obecních“, kde je psáno, že každá obec musí vybudovat knihovnu, se Čtenářský a literární spolek Slavoj s městem dohodl na ponechání jejich knihovny městu. To pojmenovalo nově vzniklou knihovnu po tomto spolku a takto funguje od roku 1935, kdy byla přemístěna do Tylovy ulice č.p. 512. až do dnes. Řízením knihovny byl na přání spolku pověřen ředitel gymnázia Tomáš Halík. Po mnoha letech se podařilo městu roku 1929 otevřít ve Staré radnici prostory, které fungovaly jako městské muzeum. Tyto prostory byly po několik let rozšiřovány a takto to fungovalo až do roku 1945.³³

15. září 1938 požadoval Adolf Hitler na setkání s britským ministerským předsedou Nevillem Chamberlainem odstoupení pohraničního území Československé republiky Německu. O čtyři dny později bylo britskou a francouzskou vládou doporučeno Československu odstoupení pohraničního území, kde žilo víc jak 50 % Němců.³⁴ Na sjezdu SdP v Karlových Varech vyslovil Konrád Henlein požadavek na vytvoření samostatného a uzavřeného německého území s německou samosprávou. Svých požadavků docílili až na Mnichovské konferenci, po které muselo Československo své pohraničí postoupit Německu.³⁵ Tuto situaci bedlivě sledovali všichni ve Dvoře Králové nad Labem, jelikož posunutí hranic se týkalo nemalé části Královédvorská. Ještě před Mnichovem se ve Dvoře Králové konala mnohatisícová shromáždění. Když byla vyhlášena mobilizace, snažili se dvorští muži, aby se co nejdříve dostali ke svým oddílům. Ve dnech 1.-10. října 1938 měla proběhnout okupace pohraničí. Královédvorský okres byl zabírán ve dnech 9.-10. října 1938, ale Dvůr Králové se připojení k německým Sudetám vyhnul (kromě nádraží, Sylvárova a Žirečské Podstráně). To se částečně změnilo po neustálých apelech starosty Biliny, který pro město získal zpět nádraží a posunul hranice dál od města. I přes velkou snahu starosty ztratil Královédvorský okres 32 obcí z původních 47. Održení Sudet znamenalo velkou změnu i pro textilní průmysl. Největším problémem byla ztráta dostupnosti surovin a možnost vývozu hotových výrobků. Nové možnosti ale získávaly firmy, které nahrazovaly ty, jež zůstaly za hranicemi.³⁶ Byly zavedeny změny v běžném životě města, ale úřady, policie, pošta, železnice a školy mohly pokračovat ve své práci. Dvorští museli odevzdat všechny zbraně. Začalo se jezdit vpravo a vedle koruny platila německá měna marka. Někteří obyvatelé se se současnou situací nebyli schopni smířit a projevovali svou zášť proti německému

---

³³ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ, Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 32-35

³⁴ KRÁKORA, Pavel-KOPEČEK, Pavel. *Dějiny Československa 1918-1992*. Praha: EPOCHA, 2010

³⁵ JANOUŠEK, Pavel: *Dvůr Králové nad Labem*. Praha 2006. s. 19

³⁶ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ, Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 36

obyvatelstvu. To bylo přísně trestáno. K nejviditelnějšímu protestu došlo 28. října 1939, kdy lidé kladli květiny k památku odboje a základnímu kameni pomníku T. G. Masaryka.³⁷

Když 1. září 1939 napadlo Německo Polsko, mělo to velký dopad i na Dvůr Králové. Poštovní úřad od teď sloužil německým vojákům a telefonistkám. Bývalý náměstek starosty Josef Prokop a radní Jan Bém byli zatčeni gestapem a posláni do koncentračního tábora, odkud se dostali až v květnu 1945. Velmi brzy byl vytvořen přidělový systém. Dvůr byl dokonce potencionálním cílem britského a amerického letectva. Z města musely být odstraňovány bývalé znaky republiky, památníky, legionářské obrazy, pamětní desky a jiné. Pro obyčejné občany znamenala okupace mnoho nepříjemností. Museli si zvykat na tvrdý nacistický režim, mnoho lidí bylo posíláno do koncentračních táborů nebo na nucené práce. Nacistická bezohledná svévole vyvrcholila vyhlášením stanného práva na podzim roku 1941 a především po atentátu na Heydricha 27. 5. 1942. Nikdo ze Dvora nemohl být přímo obviněn za napomáhání atentátu, ale naskytla se příležitost k obvinění za schvalování atentátu, vlastizrady či nedovolené zadržování zbraní. Někteří z obviněných umřeli na popravišti v Pardubicích, mezi nimi například bývalý starosta Jaroslav Bilina (ten musel svou funkci v prosinci 1939 přenechat dosavadnímu náměstkovi starosty Antonínu Friedovi) či bankovní úředník Josef Šonka. Ještě složitější situaci měli dvorskí židé. Mnoho vyhlášek zasahovalo do jejich běžného života, například zákaz návštěv koupaliště, divadla, biografu dokonce i obchodů či restaurací. Židovské obchody musely být řádně označeny a židé nosili žlutou hvězdu. Po vydání nařízení o „Židech a židovském majetku“ se situace ještě zhoršila. Jejich majetek byl zkonfiskován. Většina dvorských židů umřela v koncentračním táboře v Osvětimi.

Po obsazení našeho státu byla většina spolků zrušena. Ty, co chtěly ve své činnosti pokračovat, musely tuto skutečnost ohlásit do května 1939. Z těch, které nadále fungovaly a nabízely občanům možnost například poslechnout si vystoupení v rodné češtině, byly divadelní spolek Hanka a Havlíček, hudební spolek Záboj, literární a dramatický soubor Palcát. Skauti a Sokol svou činnost ještě chvíli udrželi, než byli také rozpuštěni. Jako rozptýlení a zábava tvořila pro běžné občany sportovní utkání.

---

³⁷ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s 39

Průmysl ve Dvoře Králové se během války také měnil. Firmy, které patřily Židům, byly zabaveny. Týkalo se to 14 podniků.³⁸ V červenci 1942 byla v některých textilních firmách změněna výroba na zbrojní. Svou původní výrobu si ponechala jen firma Deuchtova a jutařské továrny Klazarova a Weissova.³⁹

Přípravy k ozbrojenému povstání vypukly spolu se založením vojenské organizace v dubnu 1945. Samotné povstání mělo proběhnout až při větší jistotě, že Němci budou za tíživé situace ochotni kapitulovat. Vše vypuklo ve Dvoře Králové spontánně 5. května 1945. Povstání nedopadlo podle představ a několik povstalců bylo zatčeno, ale ještě druhého dne propuštěno. Dvorští tedy vyčkávali na pomoc spojeneckých armád. Němci ze strachu prchali z města. 8. května 1945 byla vyhlášena kapitulace Německa a vlády nad městem se ujal ustanovený národní výbor v čele s dr. Miroslavem Koechrem. Ve stejný den byly opět připojeny bývalé Sudety k České republice. Po zrušení národního výboru byl vybudován místní národní výbor a první okresní národní výbor. Hlavním úkolem byla stabilizace situace v okolních obcích. Běžný život českých obyvatel se opět vracel do normálu, za to německé obyvatelstvo dostalo strach z odplaty. Byly zaznamenány i případy sebevražd. Po květnu 1945 docházelo k vysídlování německých obcí a postupnému odsunu německého obyvatelstva. Byl zřízen internační tábor a Němci byli posíláni na přikázané práce do míst, kde chyběla pracovní síla. První hromadný transport ze Dvora Králové se konal 31. června 1945. Není snadné určit přesný počet odsunutých Němců z královédvorského okresu. Jejich počet se do této doby pohybuje mezi 3 847 a 5 605. Po konferenci v Postupimi se transfery více kontrolovaly a stávaly se více organizovanými. Ze Dvora Králové byla po konferenci odsunuta většina z více než 7000 zbylých Němců. V 50. letech 20 století postupně docházelo ke zklidnění poměrů v národnostní otázce a po vydání zákona roku 1953 bylo zbylým Němcům (ve Dvoře Králové to činilo celkem 725 obyvatel) uděleno československé státní občanství.⁴⁰

Stabilizaci běžného společenského života nám potvrzuje i první členská schůze SOKOLA, která se konala 18. března 1945 a také den sjednocení sportu 22. července 1945. Naskytl se zde otázka, co bude s průmyslem. Dne 17. srpna 1945 se konala schůze majitelů

---

³⁸ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 40-42

³⁹ JANOUŠEK, Pavel: *Dvůr Králové nad Labem*. Praha 2006. s. 20

⁴⁰ TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra. *Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii*. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum, 2005. s. 43

fírem a městského národního výboru, kteří zhodnocovali situaci, například jaké suroviny jsou nejvíce potřeba.⁴¹

Co se týče historických pramenů v dalších letech jsou silně ovlivněné vzestupujícím režimem. Můžeme uvést jako příklad zápis z Pamětní knihy: *Poválečná demokratizace projevuje se ovšem i u nás, ale dle informací řečnickových oproti jiným evropským státům – Jugoslávii, Francii, Holandsku, Belgii v míře daleko skromnější. My nezakrýváme že zjevy demokratizační u nás jsou a jest povinností nás všech, abychom proti nim bojovali a je odstranili.*

Určitý vliv můžeme vidět již na výsledcích voleb do ústavodárného národního shromáždění roku 1946. Ve Dvoře Králové vyhrála Československá strana národně socialistická s 4130 hlasy a druhá byla Komunistická strana Československá s 3267 hlasy.⁴² Přicházely i vlny znárodnění podniků, ta první, kdy byly zestátněny jen ty větší firmy, proběhla roku 1945 a druhá, kdy byl znárodněn zbytek podniků, se udála roku 1948.⁴³ V tentýž rok převzala moc Komunistická strana Československá.

Po dobu komunistického režimu byly podporovány společenské aktivity, které byly v souladu s myšlenkami systému. Vznikaly i nové spolky jako například pionýři. Těm byla vybudována klubovna v prostorách bývalé Deuchtovy vily. Mezi nejznámější režimní činnosti pro posílení vlivu režimu patřily prvomájové průvody, oslavy „vítězného února“, oslavy osvobození sovětskou armádou a jiné. To vše probíhalo i ve Dvoře Králové nad Labem.⁴⁴

Významnou událostí pro obyvatele Dvora Králové bylo vkročení okupačních armád Varšavské smlouvy dne 21. srpna 1968 na československé území, což vyvolalo vlnu nevole u občanů státu. Na plenárním zasedání MěstNV bylo schváleno vydání archu pod názvem: „*My občané Královédvorka, Vrchlabska a okolí žádáme vyhlášení neutrality státu a okamžitý odchod intervenčních vojsk.*“ Tento dokument byl zaslán vládě Československé republiky.

---

⁴¹ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1940-1945: 1945. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. l. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167699-cs.pdf>

⁴² Státní okresní archiv Trutnov, fond Archiv města Dvora Králové nad Labem, i.č. x3

⁴³ Textilní průmysl. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Public4u, 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/cs/mesto/historie-mesta/tradice/textilni-prumysl.html>

⁴⁴ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1950. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. l. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167700-cs.pdf>

Snaha o projevení nesouhlasu byla potlačena.⁴⁵ V nadcházejícím období se znovu objevovalo uplatnění komunistické moci, které postihlo i Královédvorskou. V roce 1989 se začala uvolňovat atmosféra režimu. Demonstrace nazývané Palachův týden byly předzvěstí události, která začala 17. listopadu 1989 a ovlivnila i Dvůr Králové. Tyto události vznikly v Praze, ale jejich důsledky se rozšířily i do ostatních měst. Studenti místního gymnázia začali ve velkém protestovat. Přidali se k nim zaměstnanci dvorské ZOO a později i ostatní obyvatelé města. Protesty konající se ve většině měst Československé republiky propukly v Sametovou revoluci a zapříčinily pád komunistického režimu.⁴⁶

Rok 1990 byl velkým milníkem v historii nejen pro Dvůr. Co se ale týká Dvora, můžeme uvést následující změny. Konaly se volby do zastupitelského orgánu, které vyhrálo s velkým přesahem (61,8 %) Občanské fórum. Dalšími volbami byly komunální volby. Oboje události byly provázeny velkou volební kampaní. V kultuře došlo k odstranění cenzury. To zaznamenal například Hankův dům či kino Svět, ve kterých běželo jedno představení za druhým. V novinových stáncích bylo ke koupi o mnoho víc časopisů. Ve městě přibývalo obchodů a služeb, stavěly se nové byty a ty staré se opravovaly. Poslední roky dvacátého století se neslo v duchu rozvoje města. Průmysl zprvu měl problémy s nadbytkem zaměstnanců a firmy musely částečně měnit výrobu, dle poptávky trhu, ale v průběhu let se situace měnila k lepšímu.⁴⁷

Jednadvacáté století začalo ve Dvoře Králové velkou povodní, která zasáhla město v březnu 2000. Po potřebných opravách mohl Dvůr Králové žít dále kulturním životem. Studenti pořádaly Majálesy, Hankův dům pořádal nová představení, kino Svět se obnovovalo. Město si připomínalo různé události například 17. listopad, pád Berlínské zdi, výročí Hankova domu apod. Spolky jako Skaut, SOKOL a další různé sportovní spolky fungují dodnes.⁴⁸

---

⁴⁵ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1968. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z:

<http://www.mudk.cz/filemanager/files/167710-cs.pdf>

⁴⁶ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1989. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z:

<http://www.mudk.cz/filemanager/files/167731-cs.pdf>

⁴⁷ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1990. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z:

<http://www.mudk.cz/filemanager/files/167732-cs.pdf>

⁴⁸ Kronika města Dvora Králové nad Labem 2000. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z:

<http://www.mudk.cz/filemanager/files/167686-cs.pdf>

2. Střední průmyslová škola textilní ve Dvoře Králové nad Labem

Dne 12. prosince 1873 vyslovilo ministerstvo obchodu souhlas se zřízením tkalcovské školy v Poličce. Po přijetí odborného učitele Viléma Podharského, který se stal i místním ředitelem byla 29. listopadu tato škola otevřena. Provoz zahájila v prostorách domu v Poličce čp. 91, jehož vlastníkem byl člen správního výboru František Lichtág.

Učební osnovy byly rozloženy do dvou ročníků. V prvním ročníku se žákům dostalo vzdělání o odborných a živnostenských počtech, nauce o vazbách, dekompozici a kompozici látek pro stavy podnožkové, nauce o nástrojích a předu, kreslení od ruky, kreslení odbornému, praktickému tkaní, snování a sestrojování stavů. V druhém ročníku to byly předměty jako počty, dekompozice a kompozice strojů Jacquard, nauka o nástrojích a jejich kreslení, kreslení od ruky a odborné kreslení, sestrojování stavů a strojů tkacích, zřizování motouzníků a vyrážení lepenek.

Škola se potýkala s finančními problémy. Ani peníze utržené za látky nestačily na chod školy. Ředitel si půjčoval od pánů J. Faltise a F. Lichtága. Ani prostory školy nebyly dostačující. Proto se část výuky roku 1883 přestěhovala do budovy na Horním náměstí. Novým pomocným učitelem byl téhož roku jmenován Vilém Slavík a v následujících letech ho vystřídal Josef Studený. Ve školním roce 1887-1888 byla zrušena výuka v budově na Horním náměstí a postupně i celá existence tkalcovské školy v Poličce. Tato škola byla roku 1888 přeložena do Dvora Králové nad Labem, kde se po zbudování tkalcovské školy volalo již od roku 1881.⁴⁹

Školní rok začal s malým zpožděním dne 5. listopadu 1888. První školní rok zahájilo 11 žáků, další již 14 žáků. Ve školním roce školu navštěvovalo již 87 žáků, z nich bylo 47 Čechů a zbytek Němci. Do školního roku 1900-1901 se školní sbor rozrostl na devět učitelů. Roku 1906 se stal novým správcem školy František Jakubetz. Již v roce 1907 město zažádalo o možnost zřízení střední průmyslové školy ve Dvoře Králové. Jako hlavní důvod uvedlo množství firem ve Dvoře Králové a jeho okolí, což dohromady činilo 30 textilních závodů. Jeho žádosti nebylo vyhověno, ale jedna změna přeci jen přišla. Roku 1910 byl vydán výnos o reorganizaci tkalcovských škol. Ten se dotkl i dvorské školy, která byla tímto výnosem zrušena, a byla zavedena nová výuka. Ta se skládala z prvního ročníku tkalcovské školy a

---

⁴⁹ RADA, Zdeněk a kolektiv: Sto let textilní školy Dvůr Králové nad Labem. Hradec Králové, Ústí nad Orlicí, Dvůr Králové nad Labem 1988. s.117-122

ze speciálních kurzů (kurz pro technologii a kurz pro kreslení). Oba kurzy trvaly jeden rok. Později byl přidán druhý ročník pro bílení, barvení a potiskování. Od roku 1910 mohly školu navštěvovat i dívky.⁵⁰

Válečné období postihlo i chod školy. Ve školním roce 1914-1915 se neotevřel první ročník. Učitelé museli být k dispozici i o prázdninách. Pro nedostatek žáků byly zavírány i další ročníky. Kvůli nedostatku topiva byl zkrácen rozvrh a z důvodu šetření elektřiny se vyučovalo jen od 13 do 17 hodin. Někdy se nevyučovalo vůbec, protože žáci a učitelé se museli účastnit akcí jako vojenská příprava mládeže, soupisy brambor či akce Červeného kříže.⁵¹

Krátce po skončení války odešel ze svého postu ředitele František Jakubetz a nahradil ho Antonín Vosátka. V prvním poválečném školním roce celou Evropu postihla španělská chřipka a začal tedy až 6. listopadu. Dalším problémem byl nedostatek topiva, kvůli kterému byla výuka zkracována. Naopak velkým rozvojem procházely textilní firmy, což bylo škole ku prospěchu. Na nábreží Labe byla vystavěna nová budova školy. Zde se již vyučovaly obory tkalcovské, chemicko-technické a kurzy tkalcovské teorie a strojního tkalcovství. Roku 1928 skončil v ředitelské funkci Antonín Vosátka a prozatímním správcem se stal Josef Plichta. V době hospodářské krize klesl zájem o studium na textilní škole. Když krize pozvolna ustávala, přicházela další hrozba pro Československou republiku. Tou byl rostoucí vliv fašismu a nebezpečí rozpoutání další světové války. Roku 1938 se stal novým ředitelem školy Robert Pavlita. Důsledkem války se snížil i počet žactva. Roku 1941 funkci ředitele převzal Jan Kos. Výuka probíhala až do roku 1944, kdy byla škola uzavřena. Po skončení druhé světové války byla opět zprovozněna. Roku 1947 byla škola povýšena na nástavbovou vyšší průmyslovou školu a žáci zde mohli získat maturitu. Tkalcovský obor se zde udržoval do roku 1964 jen jako večerní škola pro pracující. Během let proběhly ještě úpravy na podobě školy, kdy od roku 1956 byla škola vedena jako denní čtyřleté studium se dvěma obory – chemická technologie textilu a tkalcovství. V letech 1945-1970 byl ředitelem školy Josef Janeček. Během této doby prošla škola několika přestavbami a žáci se účastnili mnoha kulturních akcí.⁵²

---

⁵⁰ RADA, Zdeněk a kolektiv: Sto let textilní školy Dvůr Králové nad Labem. Hradec Králové, Ústí nad Orlicí, Dvůr Králové nad Labem 1988. s. 126-135

⁵¹ VAŇKOVÁ, Věra-PUŠ, Miroslav: Jubilejní almanach. Dvůr Králové nad Labem 2008.

⁵² RADA, Zdeněk a kolektiv: Sto let textilní školy Dvůr Králové nad Labem. Hradec Králové, Ústí nad Orlicí, Dvůr Králové nad Labem 1988. s.143-188

Roku 1987 vystřídala ředitele Zdeňka radu v jeho funkci Jiřina Stránská. Dne 22. listopadu se na škole sešli studenti a učitelé, aby se vyjádřili k probíhající události. Sepsali rezoluci, ve které vyhrožovali stávkou. Žádali sestavení demokratické vlády, propuštění osob zadržovaných 17. listopadu, respektování lidských práv, otevřenou a včasnou informovanost. Protože tyto body nebyly plně dodrženy, dne 24. 11. 1989 se manifestační stávky na náměstí zúčastnilo 240 žáků a pracovníků školy. Po zklidnění politické situace se musela měnit i podoba školy. Z učebnic, které byly vytvářeny za starého režimu, musely být odstraněny lži, polopravdy a dezinformace. Pojetí výuky v předmětech jako český jazyk a literatura či dějepis bylo také pozměněno. Novým ředitelem školy se stal Milan Moravec. Začaly být zaváděny i nové obory jako například Textilní výroba a podnikatelství, Management textilu a oděvnictví, Ochrana životního prostředí a informační technologie apod. Měnilo se i vybavení školy (například byl do školy zaveden internet). Novým ředitelem školy od roku 1994 se stal Miroslav Šmíd. V roce 2006 došlo k velkému zlomu školy, kdy byla spojena s místními SOŠ a SOU. Dnes tyto školy vystupují pod názvem Střední škola informatiky a služeb.⁵³

---

⁵³ VAŇKOVÁ, Věra-PUŠ, Miroslav: Jubilejní almanach. Dvůr Králové nad Labem 2008. s.40

3. Obchodní škola ve Dvoře Králové nad Labem

Dne 4. září 1908 bylo usnesením zastupitelstva rozhodnuto o zřízení Městské obchodní školy pro jinochy. Vedením ústavu byl pověřen Antonín Šíma. Studium na škole bylo dvouleté. První světová válka přirozeně zasáhla do chodu školy. Někteří učitelé a studenti byli povoláni do vojenské služby. Byl zde otevřen i kurz obchodních nauk pro vojíny invalidy.

Roku 1919 byla škola zestátněna. Změnil se i název na Veřejnou obchodní školu. Ve školním roce 1928-1929 se ředitelem ústavu stal Čestmír Kalaš. V zimě roku 1929 bylo vyučování z důvodu nedostatku topiva pozastaveno. V letech 1934-1935 se změnila organizace školy. Od tohoto školního roku se skládala z oddělení: VOŠ pro jinochy, VOŠ pro dívky a odborné pokračovací školy pro živnosti obchodu.⁵⁴ Mimo to škola a město pořádaly v prostorách budovy obchodní školy různé kurzy, například kurz těsnopisu a kurz psaní na stroji.⁵⁵ Za druhé světové války proběhla reorganizace školy, která byla přejmenována na Obchodní akademii. Roku 1940 byla výuka přerušována nedostatkem topiva. Také školní budova přestávala být dostačující a část výuky byla přesunuta do budovy gymnázia. Výuka byla zasažena i nedostatkem studijního materiálu.⁵⁶ Ve školním roce 1941-1942 byl v Obchodní akademii zbudován abiturientský kurz. Ten měl umožnit absolventům středních škol doplnit si znalosti z oblasti obchodu a podnikání.⁵⁷ Pro školní rok 1944-1945 bylo zakázáno otevírání nových ročníků. I přes snahy ředitele spolu s vládním komisařem Dr. Göringem se tak stalo, a tak počet studentů i z důvodu mobilizace ubýval.

Po skončení války byl v květnu 1945 odvolán Výnos o postupném zrušení Obchodní akademie a Obchodní školy ve Dvoře Králové nad Labem. Vedením ústavu byl pověřen František Puš. Výuka probíhala v budově gymnázia a koncem června 1945 už byla přemístěna do vlastní budovy. Učňovská škola byla odčleněna od obchodní akademie. Žáci obou škol se účastnili různých společenských akcí a školních exkurzí a soutěží.⁵⁸

---

⁵⁴ BĚLOVSKÁ, Libuše: *Jubilejní almanach*. Dvůr Králové nad Labem 2008. s. 8

⁵⁵ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1938-1945. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. l. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167698-cs.pdf>

⁵⁶ BĚLOVSKÁ, Libuše: *Jubilejní almanach*. Dvůr Králové nad Labem 2008. s. 14

⁵⁷ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1940. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. l. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167697-cs.pdf>

⁵⁸ BĚLOVSKÁ, Libuše: *Jubilejní almanach*. Dvůr Králové nad Labem 2008. s. 17

Roku 1950 byla dvoutřídní obchodní škola přemístěna do Trutnova. Ve Dvoře Králové vznikla Vyšší škola hospodářská.⁵⁹ Ta byla roku 1956 zrušena. Roku 1956 bylo rozhodnuto o ukončení Vyšší hospodářské školy, čímž mělo být docíleno rozšíření tříd místní Střední průmyslové školy textilní. Učňovské školy byly již dříve sloučeny pod vedení textilní školy. Tradice fungování obchodní školy ale úplně nezanikla, v textilní škole totiž vznikaly obory jako například technicko-ekonomický. Roku 1981 vzniklo střední odborné učiliště obchodní se třemi obory: prodavač smíšeného zboží, prodavač textilu a odívání a prodavač obuvi a galanterie. V letech 1984-1990 tuto školu vedla Ivana Fraňková. Její nástupkyní se stala Marie Pastrnaková. V roce 1994 byli žáci učňovských oborů předáni na SOU n.p. Tiba Dvůr Králové nad Labem kde se doučili. Nově vznikla Střední odborná škola obchodně podnikatelská. Ta fungovala do roku 1998. Po ní od roku 1988 až do roku 2006 následovala Střední odborná škola a střední odborné učiliště. Tato škola, jak již bylo zmíněno, byla spojena se Střední průmyslovou školou. V budově bývalé obchodní školy bylo vyučováno hotelnictví a turismus. Ředitelem této integrované školy se stal Petr Vojtěch.⁶⁰

---

⁵⁹ Kronika města Dvora Králové nad Labem 1950. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. l. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167700-cs.pdf>

⁶⁰ BĚLOVSKÁ, Libuše: *Jubilejní almanach*. Dvůr Králové nad Labem 2008. s. 21

4. Gymnázium Dvůr Králové nad Labem

4.1. Od založení po první světovou válku

Po pokusu o zřízení první reálky v roce 1872 ve Dvoře Králové se město rozhodlo požádat o povolení založit obecní gymnázium. V prosinci 1888 byl tento návrh předložen veřejnosti, především zástupcům úřadů, spolků a institucí, kteří mu přislíbili podporu.⁶¹ Využili tedy čtyřicáté výročí nástupu císaře Františka Josefa I. na trůn. V roce 1896 se souhlasem císaře bylo gymnázium po něm pojmenované.⁶² V březnu 1889 byl návrh zakládající listiny zaslán do Prahy a v březnu roku 1890 již bylo královédvorské gymnázium oficiálně založeno. Byl jmenován první učitel a prozatímní správce Otakar Saitz.⁶³ Vyučovalo se v českém jazyce. Gymnázium bylo finančně podporováno městem. Ve dnech 16.-19. září proběhl zápis zájemců o studium. Již 20.9 proběhly přijímací zkoušky a v pondělí 22.9 byla zahájena výuka.⁶⁴

První školní rok probíhal v dnešní Havlíčkově ulici č. p. 19. Tato budova nebyla pro 35 žáků dostačující. Výuka v následujícím školním roce byla přemístěna do části Mandlovy továrny na Hankově náměstí. I tato budova nebyla vyhovující, a tak se na schůzi zastupitelstva v roce 1893 rozhodlo o demolici budovy a postavení nové školní budovy. Výuka musela být na dva roky přesunuta do prostor dívčí školy na Zábojově náměstí. V roce 1895 byla dokončena nová budova a 18.8.1895 slavnostně otevřena. Stavba v novorenesančním stylu se pyšnila bohatou výzdobou a kaplí, která dnes slouží jako aula. Ve školním roce 1897-1898 se na gymnáziu konaly první maturitní zkoušky, které absolvovalo dvacet studentů.⁶⁵

Školní rok v této době vypadal trochu jinak, než jak ho známe dnes. Výuka začínala až v polovině září a končila v polovině července. Do školy se chodilo od pondělí do soboty, z toho ve středu a v sobotu jen dopoledne. V neděli, ve svátcích a významných dnech císařské rodiny byly povinné bohoslužby. Žáci museli třikrát ročně ke zpovědi a dvakrát do roka se museli účastnit církevních průvodů. To vše přísně kontrolovala zemská školní rada. Důležitou

---

⁶¹ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 8

⁶² BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.11

⁶³ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 8

⁶⁴ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.11

⁶⁵ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 9

součástí byla i klasifikace žáků. Ti byli hodnoceni každých šest období školního roku a dvakrát do roka na vysvědčení. Znamky vypadaly následovně: „výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný či nedostatečný“. U maturity obdržel student klasifikaci buď „dospělosti s vyznamenáním nebo dospělosti“. Později se ještě přešlo na systém „všemi hlasy nebo většinou hlasů“, kdy druhá varianta znamenala, že žák z nějakého předmětu neuspěl a mohl skládat opravnou zkoušku v září. Další částí klasifikace ve školním roce byla Pilnost s možnostmi „vytrvalá, náležitá, dostatečná, nestálá nebo nepatrná“. Nechybělo ani hodnocení chování s klasifikací „chvalitebné, uspokojivé, zákonné, méně zákonné či nezákonné“. Špatné chování mohlo být dále potrestáno třídní či ředitelskou důtkou, karcerem (forma univerzitního vězení) nebo až vyloučením ze školy.⁶⁶

Další zajímavou kategorií je studium dívek na gymnáziu. Až do roku 1908 nemohly dívky na královédvorském gymnáziu vůbec studovat. Studium na místním gymnáziu jim bylo povoleno až na základě rozhodnutí ministra kultury 24.2.1908.⁶⁷ Dívky se učily samy doma, docházely jen ke zkouškám a byla jim umožněna hospitace v hodinách kromě tělesné výchovy. V prvním roce nastoupily ke studiu dvě dívky. V roce 1909-1910 to bylo již dvanáct dívek a v dalším roce šestnáct.⁶⁸

4.2. První světová válka

Období první světové války bylo pro gymnázium náročné. Nejvíce bylo postiženo mobilizací žáků a učitelů. Ti studenti, jež byli povoláni, dostali možnost předčasného konání maturitních zkoušek. Šlo jen o formální záležitost, kdy maturitní komise na základě dosavadních výsledků vytvořila známky a jen málo kdy museli být studenti přezkoušeni. Dívky, a ti co nebyli předvoláni, konali maturitní zkoušku v řádném termínu. Učitelé byli bráni jako státní úředníci. Byli proto často posíláni do různých komisí pro kontrolu sklizně, revizi zásob, nákupy, nebo přidělových lístků. Pochopitelně tím byla výuka často narušována a je znám i případ, kdy nebyl přítomen žádný vyučující. Vyučování bylo narušováno i nedostatkem topiva. Někdy byla výuka jen zkrácena, jindy úplně zrušena. Po nařízení sběru strategického

---

⁶⁶ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.13

⁶⁷ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 11

⁶⁸ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.15

materiálu musely být odevzdány měděné mince ze školní sbírky.⁶⁹ Na začátku října 1918 se nevyučovalo z důvodu španělské chřipky. Po nástupu do školy byla zemskou školní radou nařízena oslava vzniku nového státu. Zrušilo se vyřazování protirakouských knih a zákaz zpěvu vlasteneckých písní, účast na bohoslužbách již nebyla povinná a učitelé měli žákům zadávat úkoly posilující vlastenectví. Podoba školy se také měnila. Busty císaře byly odstraněny a jméno ústavu se změnilo na Státní reálné gymnásium ve Dvoře Králové nad Labem. Došlo i k zrovnoprávnění dívek na školách a z privatistek se staly veřejné studentky.⁷⁰ Ani studenti nezůstávali pozadu. Pořádali besedy, přednášky, společně chodili na koncerty, podnikali výlety, zakládali literární a jiné spolky.⁷¹

4.3. Změny v učitelském sboru

Po neshodách se školním sborem opustil roku 1919 svou funkci ředitel Jan Kohout (získal nové místo ředitele gymnázia v Kolíně) a na jeho místo nastoupil Tomáš Halík. Ve svém úřadě setrval až do roku 1926, kdy odešel do důchodu. Jako zatímní správce ho nahradil Václav Rada a novou funkci ředitele přijal Tomáš Hrubý.⁷² Další velkou změnu zaznamenal učitelský sbor. Po roce 1918 již byly přijímány na učitelské funkce i ženy a na dvorském gymnáziu se tak stalo až v roce 1921. Do pedagogického kolektivu byly přijaty dvě ženy.⁷³ První učitelkou, která byla ustanovena jako prozatímní profesorka byla Alžběta Šolcová. Vedlejší učitelkou ženských ručních prací byla pověřena manželka profesora Jukla Marie Juklová. Výpomocnou učitelkou dívčího tělocviku se stala Gabriela Bierová.⁷⁴

4.4. Meziválečné období

Po třiceti letech fungování školy se objevil problém v podobě stavu budovy. Muselo dojít k zabezpečení podmínek pro výuku a zlepšení hygienických podmínek. Střecha a fasáda školy byly ve velmi špatném stavu. Vytápění budovy koksem bylo nevyhovující, elektroinstalace a sociální zařízení taktéž. Proběhlo tedy jednání s majiteli místních firem a

---

⁶⁹ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.15

⁷⁰ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.16

⁷¹ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 13

⁷² BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.17

⁷³ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 13

⁷⁴ Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

vedení města.⁷⁵ Největším investorem do oprav školy se stal továrník Jan Sochor. (Jeho zásluhy byly připomenuty pamětní deskou ve vestibulu). Došlo k rozsáhlým opravám celé budovy.⁷⁶ Roku 1928 již měla novou střechu a fasádu, bylo zavedeno ústřední topení v učebnách i na chodbách, dveře a okna byly znovu natřeny a vnitřek budovy vymalován. Nezapomnělo se ani na okolí školy. Za pomoci žáků byly odstraněny poškozené stromy a na jejich místo byly vysázeny nové keře nebo trávníky. Byl i vyčištěn chodník před budovou a památník Václava Hanky. Dalším krokem byla modernizace učeben a učebních pomůcek. Poničené byly opraveny či zcela vyřazeny a na jejich místo přišly pomůcky nové. Škola získala nový mikroskop, epidiaskop, astronomický dalekohled, teodolit a jiné. Bylo zakoupeno několik nových knih, obrazů a map. Pro učitelský sbor byl koupen psací stroj a také zaveden státní telefon.⁷⁷

Ve školním roce 1926-1927, kdy školu řídil zatímní správce Václav Rada, proběhla mezi žáky anketa o přetěžování žactva. Výsledkem této ankety bylo snížení počtu hodin v týdnu a přesunutí některých předmětů z nižších tříd do těch vyšších. Postu ředitele školy se 1.8.1927 ujal Tomáš Hrubý.⁷⁸ Ve školním roce 1930-1931 došlo k další změně, která se týkala opět vyučovaných předmětů. V prvních dvou ročnících byl nově zaveden zpěv a nepovinný předmět ruční práce. Sedmé a osmé ročníky dostaly možnost částečně si volit předměty dle svého uvážení a dovedností. Sedmý ročník mohl volit mezi deskriptivní geometrií a francouzskou konverzací a osmý ročník mezi latinou a německou a francouzskou konverzací. 16. listopadu 1930 bylo založeno rodičovské sdružení, dnes známo pod názvem Spolek přátel gymnázia. Ten vypomáhal sociálně slabším žákům, škole při organizaci oprav a úprav budovy, při shánění nových školních pomůcek, pořádání kulturních akcí atd. Následující roky se škola opět potýkala se nedostatkem prostoru. Vystala zde potřeba rozšířit učebny, a tak se opět pod záštitou továrníka Josefa Sochory stalo. Přibyla kreslárna, dva kabinety a hvězdárna. Část auly byla přehrazena a přestavěna na posluchárnu fyziky.⁷⁹

---

⁷⁵ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 13

⁷⁶ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.17

⁷⁷ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 17

⁷⁸ Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

⁷⁹ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 17

V následujících letech začal prudce vstoupat počet žactva. V roce 1930-1931 byl na konci roku celkový počet žáků 228.⁸⁰ Nejvyšší nárůst je zaznamenán ve školním roce 1935-1936 kdy gymnázium navštěvovalo rekordních 440 žáků. To způsobovalo problémy nejen na chodbách, kdy o přestávkách vznikaly velké tlačence, ale i při dělení hodin tělesné výchovy, či zasedací pořádek ve třídě, kdy musely být sráženy lavice. Tato situace také znemožňovala hlídání všech kázeňských přestupků.⁸¹

Královédvorské gymnázium bylo poznamenáno i hospodářskou krizí. Finance poskytované státem nepostačovaly a vyúčtování většinou končilo deficitem. Továrník Josef Sochor odkázal Pomůckovému fondu 100 000 Kč, což v tehdejší krizi byla velká záchrana pro udržení normálního chodu gymnázia. I rodičovské sdružení se stále snažilo pomáhat chudým studentům formou Spolku pro podporování chudých studujících.⁸²

Do chodu školy také zasáhla politická situace v zemi. Fašismus získával na významu a ve vzduchu vysela otázka předznamenávající další světovou válku. Ve školách byl kladen stále větší důraz na apolitičnost školy. Pokud žáci chtěli gymnázium dostudovat, museli se zdržovat vyjadřování o politice. Byla nařízena i kontrola tzv. politické situace na škole. Do výuky byly také zapojovány prvky branné výchovy. Žáci se seznamovali se základními prvky vojenství. Školní rok 1936–1937 byl na dlouhou dobu posledním rokem, ve kterém proběhly opravdové slavnosti. Prostory budovy byly propůjčeny k Textilní a krajinské výstavě a zároveň s touto událostí proběhlo setkání absolventů školy.

Ve školním roce 1934-1935 byl pozicí zatímního správce pověřen František Koza. Následujícího roku byl do funkce ředitele uveden František Křehlík. Po smrti prezidenta Masaryka v září 1937 bylo schodiště pokryto černou látkou a busta prezidenta ozdobena zelením. Většina učitelského sboru a mnoho žáků se zúčastnilo pohřbu.

4.5. Druhá světová válka

Kronikář popsal školní rok 1938-1939 jako zatím nejhorší v období fungování gymnázia. Učitelský sbor i studentstvo očekávaly, zda bude Dvůr Králové připojen k německým Sudetám. Během roku opustilo gymnázium 38 žáků, převážně Němců. Tento

---

⁸⁰ Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

⁸¹ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.18

⁸² Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

počet částečně dorovnali přistěhovalci ze Slovenska a Podkarpatské Rusi. Zápis do primy byl také slabší (sešlo se 28 žáků).⁸³

Za Protektorátu Čechy a Morava místní gymnázium velice trpělo. Ve školním roce 1941-1942 již nesměl být otevřen první ročník a v následujícím roce byly uzavřeny další tři třídy.⁸⁴ Dalším krokem byla změna názvu z Československého státního gymnázia na Reálné gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem. Po omezování středních škol v Protektorátu bylo gymnázium ve Dvoře Králové připojeno k jaroměřskému. Zbylé tři třídy se stále vyučovaly v budově dvorského gymnázia. V dalším školním roce zde zbyly již jen dvě třídy, ale oktáváni byli povoláni pracovním úřadem. V únoru 1945 i poslední třída musela ponechat prostory školy pro německé vojsko a uprchlíky ze Slezska. Tato třída nadále pokračovala ve výuce v české měšťanské škole v Sylvárově. Školní sbírky utrpěli tímto zásahem značné škody. Ve vedení školy se během války vystřídal několik zatímních správců, byli jimi Jaroslav Halousek (1939-1941), Josef Roček (1941-1943) a Josef Stránský (1943, 1945-1946). Za druhé světové války byla jako hlavní jazyk ve škole prosazována němčina. Byly vydávány dvojjazyčné tiskopisy (s němčinou na prvním místě), výuka probíhala střídavě v obou jazycích a ve školním roce 1942-1943 byla němčina vedena jako povinný maturitní předmět. V maturitních otázkách se objevovala témata jako Mein Kampf, Hitler jako státník, vznik NSDAP, Hermann Göring či Dr. Josef Goebbels. I profesori skládali písemnou a ústní zkoušku z německého jazyka.⁸⁵

4.6. Gymnázium v letech poválečných až do roku 1990

Po květnových událostech roku 1945 se chod školy začal pomalu vracet do normálu. 25. května 1945 byla provizorně zprovozněna část budovy a výuka mohla být obnovena. Zatímním správcem se stal Josef Stránský. Do školního roku 1945-1946 nastoupilo obvyklých deset tříd, v následujícím roce to již bylo tříd jedenáct. Učební plán byl provizorní, ale i tak se trochu změnil. Například hodiny náboženství byly už jen ve volitelných předmětech, délka vyučovací hodiny byla stanovena na padesát minut atd. 27. dubna 1946 navštívil školu tehdejší ministr školství a národní osvěty Zdeněk Nejedlý.⁸⁶ Na škole proběhly oslavy vzniku

---

⁸³ Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

⁸⁴ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 18

⁸⁵ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.20

⁸⁶ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 19

Československa, Masarykových a Benešových narozenin, Dne matek a osvobození. Byla odhalena deska se jmény obětí okupace spojených se školou. Žáci byli poučeni o znárodnění průmyslu, výročí ruské revoluce a vzniku Rudé armády. Němčina byla vyškrtnuta z osnov a nahradila ji ruština. Zatímním správcem v letech 1946-1948 se stal Jan Štangler. Dne 24. 2. 1948 se na škole konala jednodenní stávka odborů. Posledním zatímním správcem se stal v letech 1948-1952 Jaroslav Kučera, který již ale od roku 1950 vykonával funkci ředitele. Dne 29.10.1949 byla v budově postavena busta Pavla Orszaga Hviezdoslava, jehož jméno neslo gymnázium až do roku 1990.⁸⁷

V této době české školství procházelo změnami. O studium na místním gymnáziu mělo zájem stále méně žáků, což bylo způsobeno orientací na zemědělskou a řemeslnickou oblast (jako příklad můžeme uvést zakládání JZD). Gymnázium bylo přeměněno na jedenáctiletou školu. Výuka probíhala v budově gymnázia a bývalé chlapecké školy v Schulzových sadech. Ředitelem školy se stal Vladimír Rous (1953-1958). Nové učebnice musely odpovídat politickým idejím státu a proběhla i úprava učebních plánů.⁸⁸ Školy musely plnit kvóty pro jednotlivé obory. Učitelé měli vést žáky k výběru povolání podle aktuálních potřeb státu. Samozřejmostí byla i účast na spartakiádě či čestné stráž. Učitelé absolvovali či prováděli stranická školení. Novým ředitelem školy se stal Stanislav Volf (1958-1970). Mezi kladné stránky tohoto období patří oficiálně organizovaná péče o slabé studenty či velké množství pionýrských a svazáckých kroužků. V letech 1954-1957 dokonce byla nabízena večerní škola pro pracující. V 60 letech škola fungovala jako tříletá Střední všeobecně vzdělávací škola. Prováděly se branná cvičení a studenti museli jezdit na chmelové či bramborové brigády, což často narušovalo výuku. I přes veškerou ideologii se zde prosazuje větší prostor pro samostatnou práci studentů, laboratorní práce, exkurze, oborové olympiády a lyžařské kurzy.⁸⁹

V roce 1960 bylo zavedeno bezplatné školství, což znamenalo velkou úlevu pro chudé rodiny. Dále vzešlo v platnost nařízení o vytvoření čtyřletých středních všeobecně

---

⁸⁷ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.21

⁸⁸ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 21

⁸⁹ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 19

vzdělávacích škol, čímž SVVŠ zanikla a byly vypracovávány nové osnovy. V roce 1968 byl interiér školy částečně zrekonstruován.⁹⁰

V letech 1970-1981 převzal ředitelské křeslo Jaroslav Hanke, kterého posléze vystřídala první ředitelka Jarmila Reichlová (1981-1990). Roku 1970 vznikl Socialistický svaz mládeže, který později vytvořil mládežnické předvolební propagační a agitační středisko. Politická situace se promítala i do maturitních zkoušek, které se konaly pod heslem „Učíme se pro socialismus“. Nejen výsledky maturity byly důležité pro přijetí na vysokou školu, bez politicky dobrého posudku neměli uchazeči šanci. Díky předmětu Základy výroby a odborné přípravy měli při ukončení školy studenti gymnázia možnost získat stejnou kvalifikaci jako studenti středních odborných škol. Šance na sehnání práce pro žáky po maturitě nebo pro absolventy vysokých škol byly stejné, což často od dalších studií odrazovalo. V 70. letech se na zkoušku otevřely dvě přípravné třídy, které se skládaly ze žáků osmých a devátých tříd. Tento model se osvědčil a byl nakonec zrealizován.

V 70.-80. letech prodělala škola rozsáhlou rekonstrukci. Opraveno bylo ústřední topení, zrekonstruovala se elektroinstalace, střecha a postupně přišla na řadu i úprava šaten, kabinetů a tříd.

4.7. Polistopadové období

Po listopadových událostech, kterých se zúčastnilo i mnoho studentů královedvorského gymnázia, se stal novým ředitelem Josef Bělina. Škola se začala měnit spolu s novým státním zřízením. Byla zrušena povinná maturita z ruštiny, ideologické zaměření výuky i činnost politických stran. Již se dále nepoužívalo oslovení soudruhu a žáci nepotřebovali komplexní hodnocení při přijímacích zkouškách na vysoké školy. V květnu 1990 proběhla poslední chmelová brigáda. Upustilo se od názvu gymnázia P. O. Hviezdoslavova. Nově se gymnázium jmenovalo Gymnázium Dvůr Králové nad Labem.

Po povolení víceletých gymnázií bylo otevřeno osmileté studium a dvě čtyřletá studia. Tato forma se postupně měnila až do podoby nynější, kdy od školního roku 1997-1998 funguje jedno šestileté studium a jedno čtyřleté. V 80. letech na škole vznikly dvě třídy s výpočetní technikou. Pro výuku jazyků do nynější slouží dvě třídy se sluchátky a přehrávači. Do učeben

---

⁹⁰ SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: *100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 23

jsou postupně budovány dataprojektory. Studentům je nabízeno mnoho sportovních i vzdělávacích kroužků.⁹¹

---

⁹¹ BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: *Výroční almanach 1890-2010*. Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.27

5. Využití práce v edukačním procesu

Tuto práci je možné využít v edukačním procesu, jehož tematiku bych rozdělila na část teoretickou a na část praktickou. Dle mého názoru je důležité, aby žáci středních škol byli seznámeni s historií města a školy, kterou navštěvují. V této kapitole se zaměřím pouze na téma gymnázia.

Teoretická část by probíhala v rámci výuky, ve dvou vyučovacích hodinách. Zde by byli žáci seznámeni s historií města. Vyučující by první hodinu formou výkladu a prezentace žákům poskytl základní informace. Součástí výkladu by byly dobové fotografie a ukázky z pamětní knihy a kronik, které jsou dostupné online. V druhé části hodiny by žáci obdrželi publikace, týkající se historie města a gymnázia a jejich úkolem by bylo na tuto tematiku vypracovat ve skupinách referát v libovolné podobě.

Praktická část proběhne formou exkurze. Žáci si projdou historickou část města, která bude doplněna učitelovým výkladem. U každé pamětihodnosti budou moci srovnávat, na základě již shlédnutých fotografií, jak se měnila jejich podoba. Exkurze začne na náměstí T. G. Masaryka, dále bude pokračovat ke kostelu Jana Křtitele, postupně se skupina dostane až do Městského muzea, které školám nabízí komentovanou prohlídku expozice Historie města. Po návštěvě muzea se žáci vrátí zpět Havlíčkovou ulicí, kde se začali psát dějiny gymnázia, a kde stojí významná Šindelářská věž. Po návratu do školy žáci vyplní metodický list.

5.1. Metodický list

Z jakého roku pochází první písemná zmínka o Dvoře Králové a o čem pojednává?

.....
.....

Co byla Bartolomějská noc?

.....
.....

Vyjmenuj tři spolky, které ve Dvoře Králové vznikly v 19. století a fungují do dnes.

.....
.....

Jaké další školy vznikly spolu s gymnáziem na přelomu 19. a 20. století?

.....
.....

Od jakého roku mohou na královédvorském gymnáziu studovat i dívky?

.....

Jak pomáhalo místnímu gymnáziu v průběhu historie rodičovské sdružení?

.....
.....

Vyberte jednu událost z historie města či školy, která vás zaujala.

.....
.....

Jméno, jakého spisovatele a básníka neslo královédvorské gymnázium v letech 1949-1990?

.....

Závěr

První písemná zmínka o Dvoru Králové nad Labem pochází ze 13. století. Město prošlo dlouho historií, kdy bylo součástí mnoha významných událostí ze světových dějin. Rozvoj průmyslu, který byl a stále je ve městě velice důležitý, nezastavila ani jedna ze světových válek, či hospodářská krize. I přesto, že se Dvůr ubránil připojení k německým Sudetám za druhé války, nedokázal se zcela německému vlivu ubránit.

Velkou část své práce jsem věnovala právě historii města. Osud města mi připadal velice zajímavý, už jen pro odvalu jeho občanů, své město bránit například při již zmíněném připojování k německým Sudetám.

Další část práce popisuje historii dvou středních škol, které vznikly na přelomu 19. a 20. století. Jejich vznik měl velký význam pro město. Jakožto průmyslové město, zaměřené na textilní výrobu, potřebovalo svou školu, v které by byli žáci připravováni právě na profesi v textilní sféře. S rozvíjejícím průmyslem rostl i obchod a tím vznikl podnět k vybudování obchodní školy. Je důležité zmínit, že obě školy si udržely svou tradici a jako jedna sloučená škola fungují do dnes. I přesto, že se obsah nabízených oborů částečně změnil, mají tyto školy ve svém městě významné postavení.

Předposledním bodem, jehož tematika mi byla nejbližší, je královédvorské gymnázium, které jsem šest let navštěvovala. Jeho historie se začala psát v budově v Havlíčkově ulici. Později se výuka přesunula na Hankovo náměstí, kde se vyučuje do dnes. Podoba budovy školy na tomto místě se ale také měnila. Původní výuka probíhala v bývalé Mandlově továrně, jejíž prostory byly zbořeny a na tomto místě byla postavena nová budova, jejíž podoba zůstala téměř nezměněná až do dnes.

V poslední řadě jsem se zamyslela nad tím, jak by se tato práce dala využít v edukačním procesu. Vypracovala jsem teoretický plán výuky, ve které by žáci byli seznámeni s historií města a gymnázia. Žáci by měli za úkol vypracovat referáty, při kterých by se blíže seznámili s tematikou. V praktické části jsem zahrнула exkurzi po městě a metodický list.

Cílem mé práce bylo podat ucelený přehled dějin města a tří středních škol, které ve městě působily. Důkladněji sem se zaměřila na historii královédvorského gymnázia. Cíle práce byly naplněny. Má práce může být využita při výuce regionální historie na zmíněných školách. Při vypracování bakalářské práce jsem si obohatila své znalosti z oblasti regionální historie Královédvorská.

Seznam použité literatury a pramenů

Archivní prameny

Státní okresní archiv Trutnov, fond Archiv města Dvora Králové nad Labem, i.č. x3

Státní okresní archiv Trutnov, fond Reálné gymnázium Dvůr Králové nad Labem, i. č. p1

Literatura

BĚLINA, Josef a pedagogický sbor školy: Výroční almanach 1890-2010. Dvůr Králové nad Labem: Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 2010. s.153. ISBN neuveden

Dvůr Králové nad Labem: vlastivědné čtení o našem městě i jeho okolí. Dvůr Králové nad Labem: Městský úřad 1995. ISSN 2464-699

JANOUSĚK, Pavel: Dvůr Králové nad Labem. Praha: Paseka, 2006. Zmizelé Čechy. ISBN 8071854263.

Jubilejní almanach: 100 let od založení Veřejné obchodní školy pro jinochy, později Obchodní školy, Obchodní akademie, Vyšší hospodářské školy, SOU obchodní ve Dvoře Králové nad Labem. Dvůr Králové nad Labem: Střední škola informatiky a služeb Dvůr Králové nad Labem, 2008. s 124. ISBN neuveden

Jubilejní almanach: 120 let od zahájení vyučování Odborné školy tkalcovské, později Střední průmyslové školy textilní ve Dvoře Králové nad Labem. Dvůr Králové nad Labem: Střední škola informatiky a služeb Dvůr Králové nad Labem, 2008. s.108. ISBN neuveden

MAŤÁTKO, Jaroslav: Historie města Dvora Králové nad Labem v sebraných písemnostech. Dvůr Králové nad Labem 2002. s. 195. ISBN neuveden

RADA Zdeněk a kolektiv: Sto let Textilní školy Dvůr Králové n. L. Hradec Králové Ústí nad Orlicí Dvůr Králové nad Labem: Generální ředitelství VHJ Bavlnářský průmysl Výzkumný ústav bavlnářský Střední průmyslová škola textilní. 1988. s. 263. ISBN neuveden

SYROVÁTKOVÁ, Ivana a kolektiv: 100 let gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem. Dvůr Králové nad Labem: Gymnázium ve Dvoře Králové nad Labem 1990. s. 160. ISN 80-900019-0-4

TOMKOVÁ, Eva – JIŘIČKOVÁ Alexandra: Dvůr Králové nad Labem a okolí: historie a současnost ve fotografii. Dvůr Králové nad Labem: Městské muzeum 2005. s. 142. ISBN 80-239-5776-7

VITÁK, Antonín Konstantin. Dějiny královského věnného města Dvora Králové nad Labem. Brno: GARN 2013. s. 242. ISBN neuveden

Internetové zdroje:

Historie města. In: *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, c2000-2016 [cit. 2016-11-28]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/cs/mesto/historie-mesta-1/>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1938-1945: 1945. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167699-cs.pdf>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1940. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167697-cs.pdf>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1950. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167700-cs.pdf>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1968. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167710-cs.pdf>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1989. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167731-cs.pdf>

Kronika města Dvora Králové nad Labem 1990. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167732-cs.pdf>

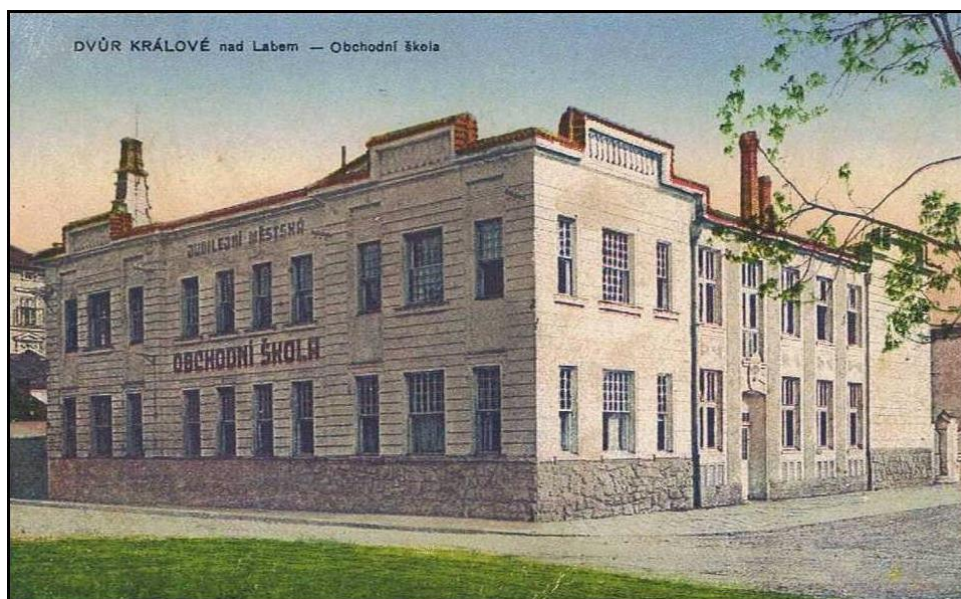
Kronika města Dvora Králové nad Labem 2000. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Publikační a redakční systém Public4u, 0016n. 1. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/filemanager/files/167686-cs.pdf>

Textilní průmysl. *Dvůr Králové nad Labem* [online]. Praha: Public4u, 2015 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.mudk.cz/cs/mesto/historie-mesta/tradice/textilni-prumysl.html>

Seznam příloh

1. Obchodní škola, foto z roku 1918
2. Dnešní podoba SŠIS dříve Veřejné obchodní školy
3. Státní škola tkalcovská (Střední průmyslová škola textilní), foto z roku 1920
4. Dnešní podoba SŠIS dříve Střední průmyslové školy textilní
5. Původní budova gymnázia, foto z roku asi 1895
6. Nová budova gymnázia, foto z roku asi 1898
7. Dnešní podoba gymnázia

Přílohy

Obr. 1: Obchodní škola, foto z roku 1918

Dvůr Králové – nábřeží (1918). Fotohistorie [online]. Ivo Petr [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Trutnov/Dvur_Kralove_nad_Labem/Dvur_Kralove_-_Husova/Default.aspx

Obr. 2: Dnešní podoba SŠIS dříve Veřejné obchodní školy

Výuka jazyků, Dvůr Králové nad Labem [online]. Dvůr Králové nad Labem: MichalSúkup [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: <http://www.jazykove-studium.cz/>

Obr. 3: Státní škola tkalcovská (Střední průmyslová škola textilní), foto z roku 1920

Dvůr Králové - nábřeží (1920). Fotohistorie [online]. Ivo Petr [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Trutnov/Dvur_Kralove_nad_Labem/Dvur_Kralove_-_nabrezi/Default.aspx

Obr. 4: Dnešní podoba SŠIS dříve Střední průmyslové školy textilní

Katalog aktivních firem [online]. Liberec: Databox, 2017 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z: https://www.zivefirmy.cz/ss-informatiky-a-sluzeb-dvur-kralove-nad-labem_f18881

Obr. 5: Původní budova gymnázia, foto z roku asi 1895

Dvůr Králové – Hankovo (1895). Fotohistorie [online]. Radomír Roup, 2015 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z:

http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Trutnov/Dvur_Kralove_nad_Labem/Dvur_Kralove_-_Hankovo/Default.aspx?photoID=28649

Obr. 6: Nová budova gymnázia, foto z roku asi 1898

Dvůr Králové – Hankovo (1898). Fotohistorie [online]. Radomír Roup, 2014 [cit. 2017-04-11]. Dostupné z:

http://www.fotohistorie.cz/Kralovehradecky/Trutnov/Dvur_Kralove_nad_Labem/Dvur_Kralove_-_Hankovo/Default.aspx?photoID=28649

Obr. 7: Dnešní podoba gymnázia

Krkonošský deník [online]. Trutnov: VLTAVA LABE MEDIA, 2014 [cit. 2017-04-11].
Dostupné z: http://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/sestilete-tridy-gymnazia-kraj-nakonec-rusit-nehodla-20140115.html

Anotace

Jméno a příjmení:	Barbora Čajková
Katedra:	Katedra společenských věd
Vedoucí práce:	PhDr. Pavel Kopeček, Ph.D.
Rok obhajoby:	2017

Název práce:	Historie středního školství ve Dvoře Králové nad Labem v kontextu historického vývoje města
Název v angličtině:	History of secondary school system in Dvůr Králové nad Labem in the context of historical development of the town
Anotace práce:	Práce se zabývá historií města a tří středních škol ve Dvoře Králové nad Labem. Dále zpracovává dějiny města od první zmínky po současnost. Zaměřuje se na popis historie gymnázia ve Dvoře Králové nad Labem.
Klíčová slova:	Historie, město Dvůr Králové nad Labem, dějiny školství, gymnázium Dvůr Králové nad Labem
Anotace v angličtině:	This thesis follows up the history of three secondary schools in Dvůr Králové nad Labem and the history of the town as well. Further it describes town's history from the first mention until now. The thesis focuses on the history of the grammar school in Dvůr Králové nad Labem.
Klíčová slova v angličtině:	History, town Dvůr Králové nad Labem, history of education, grammar school in Dvůr Králové nad Labem
Přílohy vázané v práci:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obchodní škola, foto z roku 1918 2. Dnešní podoba SŠIS dříve Veřejné obchodní školy 3. Státní škola tkalcovská (Střední průmyslová škola textilní), foto z roku 1920 4. Dnešní podoba SŠIS dříve Střední průmyslové školy textilní 5. Původní budova gymnázia, foto z roku asi 1895 6. Nová budova gymnázia, foto z roku asi 1898 7. Dnešní podoba gymnázia
Rozsah práce:	38 + přílohy
Jazyk práce:	čeština